

Handige links – Kees van Eunen

www.austria-lexikon.at

Dit *Austria-Forum* biedt alle denkbare informatie over Oostenrijk (heden, verleden en toekomst) – en wel uitsluitend in het Duits: handig dus voor lesopdrachten. De leerlingen moeten zich voor het uitzoeken van info of ze willen of niet door het Duits heen worstelen. Ook het bekende omvangrijke online *AEIOU Österreich-Lexikon* is onderdeel van het forum. Waar *AEIOU* voor staat? Geef het op het forum rechtsboven maar eens op als zoekbegrip ...

www.freeguide-berlin.de

“Berlin ist eine Reise wert!” Conform deze oeroude slogan uit de jaren 60 voeren heel wat (school)reisjes naar de Duitse hoofdstad, één van de weinige *echte* Europese metropolen. ER zijn talloze sites die info geven over wat er in Berlijn in een bepaalde periode zoal is te doen. Maar de *Freeguide* levert heel bijzondere en voor spaarzame Nederlanders heel nuttige info: namelijk een op data gerangschikt overzicht van gratis evenementen en culturele activiteiten. Zeer de moeite waard en een garantie om eens ergens te landen waar u normaal nooit aan zou hebben gedacht. Dorst en honger gekregen van zo’n actie? *Freeguide*-tip: ga naar de gratis toegankelijke en spotgoedkope mensa op de 20ste verdieping van het Telefunken-Hochhaus aan de Ernst-Reuter-Platz: je hebt er door panorama-ramen een prachtig uitzicht over de stad – gratis en voor niets. Vraag niet hoe het kan maar profiteer ervan!

www.landenweb.net

Al zo’n 10 jaar is de site *Landenweb.net* in de lucht. Om snel veel info over een land te vinden is het bij uitstek geschikt. In eigen woorden: “Het doel van *www.landenweb.net* is het beschikbaar stellen van Nederlandstalige informatie over landen, streken, eilanden en steden. Er zijn hoofdstukken over geografie, klimaat, planten en dieren, geschiedenis, economie en toerisme, bevolking, taal, godsdienst en samenleving. Naast een uitgebreide linkpagina zijn er per bestemming aparte links naar kaarten.”

www.graf-gutfreund.at

Deze Oostenrijkse website richt zich speciaal op het vak Duits als vreemde taal c.q. Duits als tweede taal. U vindt er heel veel lesideeën en kant & klaar lesmateriaal. De site is een hobby van Irmgard Graf-Gutfreund, een Weense germaniste die al dik 20 jaar als trainster en projectleidster actief is op het terrein van Duits voor volwassenen. U vindt op haar site zo’n 230 pdf-bestanden rond woordenschat, grammatica, kennis van land en volk, *Redemittel*, dagelijks leven, educatieve spelletjes enz. Een ware grabbelton aan zeer bruikbare gebruiksklare ideeën. Gewoon downloaden en aan de slag er mee! Klik ook eens op de rubriek “links”: u wordt hier doorverwezen naar enkele al

even omvangrijke en bruikbare portals voor Duits als vreemde taal. Een voltreffer voor docenten Duits.

www.kulturundsprache.at

Deze website van het Oostenrijkse ministerie voor onderwijs, kunst en cultuur biedt veel info over met name seminars en nascholingen voor docenten enerzijds en leerlingprojecten anderzijds. Kijk hier vooral ook eens als u wel zin hebt eens een zomercursus in Oostenrijk te volgen. Als u er op tijd bij bent, zijn stipendia mogelijk en het aanvragen er van is echt niet moeilijk. Het nascholingsaanbod biedt voor elk wat wils: kennis van land en volk, literatuur, media etc. Vanaf september is als regel het aanbod voor het volgende kalenderjaar op de site te zien.

<http://poezie-in-beweging.nl>

<http://www.poetron-zone.de/>

Poëzie niet leuk? Natuurlijk wel! Waarschijnlijk kent u de fraaie website *Poëzie in beweging* wel, waar uw leerlingen veel bekende en onbekende Nederlandse, Duitse, Franse en Engelse gedichten als heel bijzondere, vaak verrassende animatie gepresenteerd krijgen. Ook vinden ze er tal van opdrachten rondom gedichten, bijvoorbeeld om een gedicht te herconstrueren, een literaire quiz etc. Erg de moeite waard, speciaal ook voor zelfstandige opdrachten. Dat geldt zeker ook voor het Duitse *Poetron*: hier vinden uw leerlingen een fraaie serie lyrische speelmogelijkheden op basis van woorden en begrippen die ze zelf van tevoren intikken:

- Verschillende 'gedichtgeneratoren' waarmee ze hun eigen (nonsens)gedichten kunnen creëren;
- Een 'sloganizer' die reclamespreuken creëert;
- Etc.

Bijzonder aardig is de *gedichtenquiz* die in de rubriek 'gedichtgeneratoren' is verwerkt: men krijgt hier

steeds een gedicht voorgeschoteld met de vraag of het een 'echt' gedicht is of een eerder door de toevalsgenerator geproduceerde tekst. Succes verzekerd!

<http://www.lyrics.de>

Werkt u graag met Duitse (pop)songs? Dan is het handig de teksten ergens van het internet te kunnen plukken. Dat gaat prima op deze site, die helaas wel wat reclame bevat maar prima werkt.

U tikt simpelweg de naam van de gezochte artiest(e) en/of de songtitel in, en krijgt prompt de tekst op het scherm. Indien u zich formeel (en gratis) aanmeldt voor de site, kunt u oiveral probleemloos bij. Ook vertalingen worden – indien aanwezig – vermeld.

Tip: laat leerlingen op bijvoorbeeld YouTube een lied bekijken *nadat* ze eerst op basis van tekst en/of muziek gespeculeerd hebben, hoe de clip er uit zal zien. Vaak hebben leerlingen betere ideeën dan de clipmakers zelf. Eventueel kunt u ze een mailcontact met het agentschap van de artiest(e) laten leggen waarin ze hun

opmerkingen melden – in de doeltaal vanzelf. Soms komt er een reactie van de zanger of zangeres zelf. Je kunt nooit weten ...

<http://lyrikline.org/>

Heel succesvol en erg de moeite waard is het met de *Grimme-Online-Award* 2005 gehonoreerde internetplatform *lyrikline.org*, van de *Literaturwerkstatt Berlin*. U vindt hier zo'n 6300 gedichten van meer dan 700 dichters in 55 talen en ruim 7600 poëzievertalingen in 52 talen, die u kunt beluisteren en nalezen. Het portaal wordt sinds z'n start in 1999 dagelijks door zo'n 2500 bezoekers uit meer dan 80 landen gebruikt. De werktalen zijn o.a. Frans, Duits en Engels. Voor u en uw leerlingen beslist een rijke bron!

<http://www.goethe.de/kue/lit/prj/dle/deindex.htm>

"Deutschland erlesen" is een online project van het Goethe-Institut, feitelijk een literaire rondreis door Duitsland met teksten van bekende schrijvers en schrijfsters over een aantal grote steden, deels ook als luistertekst. Een heel afwisselend pakket voor de bovenbouw! En leuk als voorbereiding op een schoolreis naar één van de opgenomen steden.

<http://www.todesursache-mord.de/>

In een klein dorp aan de kust wordt een bekende schilder dood aangetroffen. Het lijkt op zelfmoord, maar een paar dingen kloppen niet. Laat uw leerlingen in de huid van een rechercheur kruipen om het raadsel op te lossen! Een bijzonder leuke Duitstalige leespuuzel, waarbij steeds uit een aantal voortzettingsmogelijkheden moet worden gekozen. Gaat al in de onderbouw maar is ook interessant voor bovenbouwleerlingen. Ook als huiswerk geschikt. Opdracht: hoe zat het nu met die schilder? Tip voor als u weinig tijd heeft: zet het in een paar klassen uit en check het meest voorkomende antwoord – da's als regel het juiste! Maar u kunt het ook zelf proberen natuurlijk ...

<http://www.schooltv.nl/beeldbank>

Op de site van *SchoolTV-beeldbank* staan meer dan 2800 korte clips over heel veel verschillende onderwerpen. Leuk voor in de les of een spreekbeurt! Tik in een zoekvenster gewoon *Nederlands, Engels, Frans* of *Duits* in en er volgt een hele lijst met vaak de nodige attractieve verrassingen! Er kan ook per schooltype op vakgebied worden gezocht. Dat kunnen leerlingen heel goed zelf doen.

Daarnaast is er een docentenrubriek: *Plus. SchoolTV-beeldbank Plus* maakt uw les compleet! Naast educatieve clips staan hier ook quizzen, werkbladen en binnenkort ook digilessen over heel veel verschillende onderwerpen. U vindt ze met de zoekfunctie of het vakkenmenu. En als u een interessante clip heeft gevonden, ziet u aan het plusje meteen of er quizzen, werkbladen of digilessen bijhoren!

<http://www.leren.nl/>

Tenslotte nog een breed platform met tal van verwijzingen. In de rubriek *Talen* vindt u per taal vele links naar online taalcursussen etc. Sommige zijn commerciëel, maar de meeste zijn echt de moeite waard! Een gratis nieuwsbrief *Online Leren* attendeert op goede leerzame websites en nieuwe cursussen en kennisbronnen op *Leren.nl*.

<http://www.sowieso.de/zeitung/>

Die online-Zeitung für junge Leser bestaat al meer dan 10 jaar, werd opgezet en wordt actueel gehouden door vrijwilligers, sinds een jaar gesubsidieerd. Publiek: kinderen en jongeren van ca 10 tot zo'n 15-16 jaar in Duitsland en daarbuiten. Nieuws wordt in begrijpelijke taal gepresenteerd in drie rubrieken: *Welt, D.Land* en *Halbzeit*. In het Lexikon kunnen jonge lezers verklaringen vinden van namen en begrippen als *ABC-Waffen* en *Zivilcourage*. Er is een contactrubriek en lezers kunnen ook zelf bijdragen.

<http://www.oesterreichportal.at/>

Een site voor Oostenrijk in de Duitse les. Na registratie kunnen *Landeskundepakete* gedownload worden. Een greep uit de thema's: *Nachkriegszeit in Österreich, Mozart, Freud, Österreichische Literatur*, maar ook *Radfahren, Kochen und Backen, Wellness und Wintersport, Wirtschaftsdeutsch* en *Spielerisch Deutsch lernen* met *dribbeln und köpfeln* en andere voetbaltaal. Er zijn een paar interactieve quizzes, en een *kommentierte Linksammlung* leidt verder naar andere sites.

<http://deutsch.lingo4u.de/>

De site biedt een serie korte, overzichtelijke verklaringen van de Duitse grammatica in eenvoudig Duits. Ze kunnen ook in boekvorm met oefeningen besteld worden.

<http://www.opentheseaurus.de/>

Een open synoniemenwoordenboek voor het Duits volgens wiki-concept. Handig als je een goed woord nodig hebt voor bijvoorbeeld *scheuren* op de weg: typ 'schnell fahren' in en je krijgt de keus uit *brausen, brettern, donnern, fegen, heizen, rasen* en *rauschen*. Ook handig als een leerling bijvoorbeeld vraagt wat *poppen* is en je daar een netter Duits woord voor wilt geven. Maar niet alleen voor *Umgangssprache* kun je hier terecht. Bijvoorbeeld een *Wohnung* kan zowel een *Dreckstall* als een *Domizil* of *Residenz* zijn. Ook voor Oostenrijkse en Zwitserse woorden als *geigeln* en *Gnagi* kun je op deze site terecht.

<http://www.tatsachen-ueber-deutschland.de/>

Het bekende, steeds geactualiseerde boekje *Tatsachen über Deutschland* heeft al generaties leerlingen, studenten en docenten Duits bediend. Het is als pdf-bestand te downloaden, maar de inhoud is ook online te raadplegen in internetopmaak. Een *Deutschland-Glossar in 120 Stichworten* geeft snelle, korte info over begrippen als *Abgeordnete* of *Zweiter Weltkrieg*. Bij elk hoofdstuk (thema) bieden de *Deutschland-Links* een becommentarieerde *Linksammlung*.

<http://www.goethe.de/kue/flm/pri/kub/deindex.htm>

Een *Fundgrube* voor docenten en (gevorderde) leerlingen Duits is *KuBus, Kultur-Videos aus Deutschland*, een onderdeel van <www.goethe.de>. Het is een verzameling professioneel gemaakte videofilms van tegen de 15 minuten elk, waarbij transcripties gedownload kunnen worden. Ze dateren uit de jaren 2003-2007, maar verliezen niet allemaal zo snel hun actualiteit. Een paar grepen: voor muziek liefhebbers *DJs – die Kunst des Auflegens*, voor uw leerlingen met niet-Nederlandse achtergrond *Chinesen in Berlin* of *Parallele Welten – Muslime in Deutschland*, voor leerlingen die een beroep zoeken *Die Kunst des Bierbrauens*, voor de *Nesthocker* onder uw leerlingen *Hotel Mama* over de groeiende groep van twintigers die thuis blijven wonen.

<http://wikis.zum.de/dsd/index.php/DaF-Wiki-Baukasten>

Stelt u zich een leergang voor die heel expliciet precies voor uw leerlingen en hun speciale vaardigheden en interesses gemaakt is. En die niet vast ligt maar in beweging blijft, actueel is. Dan vindt u in de *Wiki-Baukasten* van Ralf Klötzke van alles wat van uw gading is, incl. Landeskunde in de vorm van tekst-, geluid- en filmdocumenten. Het leuke is: u kunt met uw collega's meeschrijven, terwijl het mogelijk en zelfs gewenst is dat uw leerlingen bijvoorbeeld opdrachten en oefeningen voor hun medeleerlingen ontwerpen. Idealistische onzin, denkt u? Nou – zeker niet, en Klötzke laat dat overtuigend zien in deze Wiki, waarin al talloze concrete

projecten kant en klaar op u en uw leerlingen liggen te wachten! En kijk – als u toch bezig bent – ook zo af en toe (weer) eens op

http://wiki.zum.de/Deutsch_als_Fremdsprache, evenals de *Wiki-Baukasten* onderdeel van de zojuist bekroonde site <http://wiki.zum.de>.

<http://www.wordle.net/>

Wordle is een online – Engelstalig - programma waarmee u erg leuke effecten kunt bereiken, bijvoorbeeld als u lesmateriaal schrijft. Klik op 'create', plak een tekst in waar u iets mee wilt, klik op "go" en u krijgt een compleet woordkunstwerk op basis van de woorden uit uw tekst. Wel moet *Java* op uw systeem geïnstalleerd zijn. Printen als pdf-bestand en dat als illustratie in uw tekst invoegen. Ook leuk voor leerlingen ter verfraaiing van werkstukken etc. Zie voorbeeld waarin deze tekst is verwerkt.

<http://www.dnews.de>

Zeer de moeite waard: de Duitstalige pendant van het veel geraadpleegde nieuwsreservoir <http://www.nu.nl>. Heeft dezelfde opbouw en layout als het Nederlandse voorbeeld en is dus erg gebruikersvriendelijk.

<http://www.kidon.com/media-link/index.php>

Kidon Medialink is een topper op het gebied van toegang tot nieuwsmedia over de hele wereld. Bijzonder handig is de mogelijkheid op taal te zoeken. Kiest u "German" dan wordt de site prompt Duitstalig. En u heeft toegang tot een werkelijk ongelooflijke massa kranten, nieuwsagentschappen etc. De site biedt onderaan bovendien de mogelijkheid zoektermen op te geven met behulp waarvan u allerlei artikelen over een bepaald thema heel eenvoudig bij elkaar krijgt. Leuke opdracht voor bijvoorbeeld bovenbouwleerlingen is twee weken lang een exotische krant te volgen en hier een presentatie over te geven, bijvoorbeeld via Powerpoint.

<http://www.short-stories.co.uk>

Een leuke website voor leerlingen en docenten. Leerlingen hebben de kans om hun leesvaardigheid bij te spijkeren met korte en leuke verhalen en docenten kunnen hier leesmateriaal vanaf halen en ideeën opdoen.

<http://hotpot.klascement.net:80/du.htm>

Startpagina voor HotPotatoes-oefeningen en theorie. Een initiatief van www.KlasCement.net.

<http://www.klikbrief.nl/>

Snel, handig, minder fouten. Met de klikbrief maak je pijlsnel je brief - in het Duits, Frans, Engels, Nederlands en Spaans. Stap voor stap!

http://www.youtube.com/results?search_query=naamvallen&aq=f

Problemen met bijvoorbeeld de naamvallen? Maak kennis met de instructiefilmpjes. Leuk en leerzaam.

www.cybercomm.nl/~grsmurf/links.htm

- Wat is interessant voor docenten?

Er staat veel achtergrond info over schrijvers zoals T.S. Eliot en Salman Rushdie op. Je kunt er stukken van Shakespeare vinden. En naast literaire bronnen staat er ook uitleg English Grammar op.

- Wat is interessant voor leerlingen?

Leerlingen kunnen meer leren over de grote schrijvers van weleer. Er staat ook stof op voor Engels op de basisschool. En leerlingen kunnen er een aantal mooie verhalen vinden.

www.yearofreading.org.uk

Wat is interessant voor docenten?

Deze site is specifiek gericht op het promoten van lezen. Aangezien dit een belangrijke vaardigheid is in voor het vakgebied Engels is deze site erg handig voor het vinden van handige leesvaardigheidstips.

Wat is interessant voor leerlingen?

Leerlingen komen in aanraking met verschillende manieren van lezen. Dit kan ze motiveren om meer te lezen omdat ze merken dat lezen niet alleen betekent dat je een boek leest.

Deze site is een aanrader omdat je leerlingen op een leuke manier warm kunt maken voor lezen.

<http://bop.vgc.be/bopotheek/frans/index.html>

Een uit België stammende verzameling links naar allerlei educatief bruikbaar materiaal voor Frans op Internet. Die links worden ingedeeld in een 5-tal groepen: tekstmateriaal, les- en oefenmateriaal, taalbeschouwing, cultuur en samenleving, literatuur. Zeer de moeite waard!

www.digitaleschulebayern.de

Dit is een niet commercieel onderwijsportaal, in de lucht sinds 2005. Al het lesmateriaal, waaronder heel veel voor Frans, Duits en Engels, is kosteloos beschikbaar. De site wordt door diverse organisaties gesponsord, met name door de *Stiftung Bildungspakt Bayern*. Het materiaal is vooral gericht op het niveau HAVO-VWO. Vraag verder niet hoe het kan, maar profiteer er van!

www.dw-world.de/dw/0,,12376,00.html

UNSERE ANGEBOTE NACH NIVEAUSTUFEN SORTIERT

- » Niveaustufe A1
- » Niveaustufe A2
- » Niveaustufe B1
- » Niveaustufe B2
- » Niveaustufe C
- » Der Referenzrahmen

Deutsch XXL is een bijzonder omvangrijk **en** bruikbaar online aanbod van de wereldwijd opererende *Deutsche Welle*. Je kunt de aangeboden materialen – leesteksten, video- en audiopodcasts enz. - zelfs oproepen binnen de verschillende categorieën van ERK. Voor leerlingen is de site erg aantrekkelijk, ook qua opmaak. Ze vinden er in “Deutsch aktuell” opdrachten bij hoogactuele teksten, bij ‘Deutsch im Fokus’ info over spreekwoorden en bijzondere gezegdes. Erg fraai is de ‘telenovela’ ‘Jojo sucht das Glück’ met interactieve opdrachten. Bovendien wordt momenteel elke maand een dialect voorgesteld. Kortom – voor elk wat wils. En alles kant & klaar voor onderwijsgebruik. Ideaal voor bijvoorbeeld het smartboard.

www.lexipedia.com

Lexipedia is een meertalige idioomtrainer in opbouw. Het geheel ziet er schitterend uit. Je kunt zelf woorden toevoegen, compleet met voorbeeldzinnen, opmerkingen etc. Het lijkt een site die in de gaten moet worden gehouden. Er staat nu nog maar een beperkte woordenschat op, maar het pakket wordt gestaag uitgebreid.

www.web-adressbuch.de

Dit is het thuisadres van een heel succesvolle jaarlijks in september verschijnende uitgave (in print, niet online): *Das Web-Adressbuch für Deutschland*. Hierin staan keurig gerubriceerd zo’n 6000 Duitse internetadressen met toelichting. Je vindt er dingen die zelfs in Google niet bovendrijven.

<http://de.babbel.com>

Wie geen trek heeft in woordjes stampen kan op babbel.com heel aardig online oefenen, en wel een keur aan talen: Engels/business Engels, Frans, Duits, Nederlands, Spaans, Portugees, Pools, Zweeds, Turks, Indonesisch.

Het gebruik is gratis. Het programma onthoudt waar leerlingen zijn en herinnert ze als het tijd is voor herhaalwerk. Bovendien zijn er communicatiemogelijkheden met leerders elders op de wereld. Leuk als extra.

<http://einestages.spiegel.de/page/Home.html>

De verschillende websites die door het tijdschrift *Der Spiegel* (www.spiegel.de) worden ontwikkeld en bijgehouden, zijn stuk voor spannend, zeer goed opgemaakt en bijzonder informatief. Voor collega's die achtergronden zoeken voor een keur aan historische onderwerpen, is *einestages.de* een prachtige bron, waar met name ervaringen van gewone mensen centraal staan. Wie wil kan ook zelf zaken inbrengen.

<http://gutenberg.spiegel.de>

Ook verzorgd door *Der Spiegel* is het roemruchte *Gutenberg*-project. De website bevat voor Duits zo'n 5500 romans, verhalen, nouvelles, toneelstukken, gerdichjten en nonfictieboeken van ruim 1200 auteurs – klassiekers uit zo'n twee en een half duizend jaar.

Ook voor andere talen is er in het Gutenberg-project veel te vinden. Ga daarvoor naar www.gutenberg.org/browse/languages/en. Succes verzekerd. Enne ... Vraag niet hoe het kan, maar profiteer ervan!

www.schooltv.nl

De Nederlandse Schooltv (NTR) is een garantie voor hoogwaardige producties. Vanaf januari 2012 zijn er elke dinsdag- en donderdagmorgen reguliere blokuitzendingen. Daarin worden meerdere afleveringen van een serie achter elkaar uitgezonden. De uitzendingen zijn altijd van 5.00 tot 6.00 uur op Nederland 3, onaangenaam vroeg dus! Heel aantrekkelijk is daarom de mogelijkheid vrijwel alle Schooltv-uitzendingen te kunnen bekijken en opnemen via www.schooltv.nl/gemist.

Lesmateriaal en/of dvd's kunnen - ongeveer tegen kostprijs - in de webwinkel worden besteld:

www.schooltv.nl/webwinkel.

<http://teleblik.nl/>

Teleblik is een gratis website van NTR/Schooltv voor docenten en leerlingen. De site bevat duizenden uren actuele en historische televisie-uitzendingen; ook voor de talen. De video's zijn snel en

gemakkelijk te doorzoeken en af te spelen. Bovendien kan men met de digitale snijmachine zelf fragmenten uit programma's snijden of eenvoudige montages maken.

Erg leuk voor leerlingen die een fraaie presentatie willen maken!

www.d-a-f.net

www.linksvoorduits.be

De onvermoeibare Belgische docent Duits (en ICT-coördinator) Kris Gonnissen heeft jarenlang een omvangrijk portaal voor het vak Duits, *D-a-F.net*, bijgehouden. Er staan tal van links, verwijzingen naar handige programma's als *Dropbox*, oefeningen gemaakt met Hot Potatoes en programma's voor een dagje Aachen of Düsseldorf met leerlingen, inclusief leerlingopdrachten – die laatste weliswaar ruim 10 jaar oud maar nog steeds heel bruikbaar.

www.sowieso.de

Sowieso is een bijzonder fraaie en informatieve Duitse website rond nieuws op allerlei terrein, zo bewerkt dat kinderen en jongeren er mee uit de voeten kunnen. Oftewel: talig aangepast, inhoudelijk van toelichting voorzien waar nodig – kortom: didactisch en grafisch goed geproportioneerd. De rubrieken liggen voor de hand: wereldnieuws, Duits nieuws, sport, muziek, interviews, gekke berichten etc. Desgewenst kunnen leerlingen zelf – na een korte online cursus en aanmelding - ook interviews plaatsen – maar dan wel in het Duits!

www.zeno.org

Het Duitse Zeno is sterk verwant met het eerder al besproken Gutenberg-project: ook hier een gigantische verzameling van (Duitstalige) literaire teksten in voltekst (ruim 700 schrijvers met hun belangrijkste titels), kunst (40.000 werken van zo'n 4500 kunstenaars), werken op terreinen als geschiedenis, filosofie, taalkunde, lexica etc. Het is een gigantische bibliotheek waar je dagen in kunt dwalen – overigens zonder te verdwalen! Zeer de moeite waard voor wie oudere teksten wil gebruiken.

www.deutschunddeutlich.de

Sinds 2002 alweer zetten de Zwitsers Lorenz Derungs en Cyril Topfer tal van werkbladen voor het vak Duits (als moedertaal) op het web. Het zijn er intussen ruim 950, ook te bestellen als CD-rom. Dat is overigens niet nodig: alles staat online. Hoewel bedoeld voor Duits als moedertaal kun is er ook heel wat uit te halen voor de lessen Duits in ons land. Hoewel het copyright bij het bedrijfje (gekoppeld aan een taleninstituut waar het materiaal al is uitgeprobeerd) van de twee heren ligt, is het downloaden en gebruiken van de werkbladen volledig gratis. Door een handige onderverdeling in rubrieken is snel te vinden wat men zoekt. Maak er gebruik van!

www.lucagalli.net

Op deze van oorsprong Italiaanse website wordt een heel aardig en gebruikersvriendelijk toetsprogramma aangeboden, gratis en voor niets: **Quizfaber**. Het is in z'n laatste versie van 2009 makkelijker hanteerbaar dan bijvoorbeeld het bekende **Hot Potatoes** (dat overigens net als **Quizfaber** niet verder ontwikkeld wordt). Je kunt het programma downloaden in verschillende voertalen: Engels, Italiaans of Portugees. Ingebouwd is een prima handleiding. Wie met Internet Explorer werkt kan een voorbeeld vinden op <http://werkbuch-nl.de>, een site waar sinds 2007 een uitvoerig pakket lesmateriaal Nederlands als buurtaal is te downloaden. Onderdeel van de website zijn ook quizzes die met **Quizfaber** zijn gemaakt. Ook de Belgen werken graag met het programma: op www.lerarentools.be wordt het eveneens aangeboden.

www.lerareninfo.be

De sites van leraren.be zijn een privé-initiatief dat wordt gedragen door tientallen vrijwilligers uit met name het Vlaamse onderwijsveld. Onafhankelijkheid staat bij **Lerareninfo.be** hoog in het vaandel. Het gaat dus nadrukkelijk niet om reclame voor methoden, uitgevers of hard- of software. Het betreft een particuliere info-site van en voor docenten, gerund door een aantal vrijwilligers. Om volledig gebruik van alle mogelijkheden te kunnen maken, moet je je registreren, een fluitje van een cent. Je vindt er vijf rubrieken waarin heel wat interessante kost te vinden is: *lerarenblogs*, *lerarenforum* (bedoeld voor uitwisseling van lesideeën en discussie over onderwijsthema's), *lerarenkalender* (wat gebeurt waar voor wie?), *lerarenlinks* en *lerarentools*. Deze twee laatste rubrieken zijn ook voor Nederlandse collega's uiterst vruchtbaar en spreken door hun naam voor zich. Je kunt ook gewoon 'ns rondkijken zonder aanmelding. Van harte aanbevolen!

<http://songr.nl.softonic.com>

Wie op zoek is naar liedjes op het internet en hun teksten, is met het zeer kaal ogende **Songr** fantastisch bediend. Gewoon downloaden (gratis, jawel!), installeren. Eventueel updaten naar de nieuwste versie, een zanger(es) en/of liedtitel en/of een stukje liedtekst intikken in het zoekscherm en na zeer korte tijd verschijnt er een lijst van bronnen, die vrijwel allemaal correct zijn en dus ook werken. Ideaal!

www.schule-bw.de/unterricht/faecher/

Elke Duitse deelstaat kent een zgn. "Bildungsserver", in de regel een bron van info over activiteiten, internet- en andere materialen en internetadressen voor de verschillende schoolvakken. Als voorbeeld hier de 'Landesbildungsserver' van Baden-Württemberg. Gewoon klikken op het gewenste vak en je hebt toegang tot een stortvloed aan mogelijkheden.

www.bildungsserver.de

Hier gaat het om de nationale Duitse 'Bildungsserver', een prima vertrekpunt voor wie voor welk vak dan ook op zoek is naar nieuwe bronnen. Gewoon klikken op de 'Datenbank' en er gaat een wereld open!

www.storybird.com

Storybird biedt de mogelijkheid leerlingen een online prentenboek te laten maken. Als docent maakt u een account aan. Voor deelnemers in spe, uw leerlingen dus, geeft u gebruikersnamen op en geeft die met het door het programma gegeven wachtwoord aan hen door. DE leerlingen kunnen vervolgens op school en/of thuis aan de gang en hun creativiteit op het programma loslaten. Bruikbaar op elk niveau en voor elke taal.

www.heute.de

Deze nieuwswebsite van het ZDF is heel goed inzetbaar in de klas. U vindt er de verschillende onderdelen van het tv-nieuws, zodat u heel gericht kunt werken. Bijzonder aardig is ook de samenvatting van het nieuws in 100 seconden. Met een paar standaard W-vragen (wer, was, wo, warum, wann etc.) kunt u deze site goed op het smartboard gebruiken.

www.taalmemory.nl

De naam spreekt voor zich: voor tal van talen (Spaans, Italiaans, Frans, Portugees, Engels, Duits, Nederlands, Turks en Chinees) is voor een aantal standaardonderwerpen die in elke leergang voorkomen (weer, kennismaking, ontbijt, etc.) een memoryset beschikbaar. DE verschillende begrippen zijn ook in de betreffende vreemde taal te horen. Het spel bevat verschillende levels. Leuk voor beamer of smartboard.

www.goethe.de/maerchen

In 2012 is het precies 200 jaar geleden dat het eerste deel van Grimms Hausmärchen verscheen. Ook in 2013 zijn er allerlei herdenkingsactiviteiten te verwachten. Het Goethe-Institut is hier krachtig op ingesprongen en heeft een fraaie sprookjeswebsite in de lucht gebracht met tal van downloadbare of online te bewerken materialen en opdrachten. Ook bij de wekgroep Deutsch macht Spaß (www.deutschmachtspass.de) is het nodige te vinden (zie bij "Aktuelles") terwijl de website Leseno ohne Grenzen (www.lesenohnegrenzen.eu) eveneens een speciale sprookjesrubriek heeft. Denk niet dat sprookjes alleen voor jonge kinderen geschikt zijn – het tegendeel is het geval.

www.duitslandinstituut.nl/wortmeister

Een multilevel variatie op *taalmemory* is het volledige duitstalige programma “Wortmeister” dat ontwikkeld is in het kader van de activiteiten van de sinds februari 2012 naar buiten getreden Actiegroep Duits. Op de website van het Duitsland-Instituut Amsterdam (DIA) vindt u het lingo-achtige Wortmeister. U kunt het (laten) downloaden en met en door uw leerlingen laten spelen. Het is ook als app beschikbaar voor tablets en smartphones.

www.iphoneclub.nl/225367/wordament-nederlandstalig-iphone-woordspel-van-microsoft

Wordament van Microsoft is een gratis Nederlandstalige game voor I-Phone of I-Pad waarbij je in korte tijd zoveel mogelijk woorden moet leggen. Je krijgt 4x4 vakjes te zien, met daarin letters. Hiermee moet je zo snel mogelijk woorden maken. Het spel is ook in het Engels te krijgen. Op Windows Phone was de game al populair, maar met de komst naar iOS is een nieuwe mijlpaal bereikt: dit is de eerste iOS-game met een koppeling naar Xbox Live. Log je in met een Microsoft-account, dan krijg je een lijst te zien van al je Xbox-vrienden en zie je wie Wordament al hebben ontdekt. Je kunt realtime spelen tegen anderen.

<http://live.daserste.de>

Het tv-programma van de Duitse zender ARD (Duitsland 1) is bijna helemaal als live stream te volgen op de computer. Bijna – van sommige programma’s lukt dat vanwege copyright-problemen (nog) niet. Ook mobiel lukt het live streamen: <http://m.daserste.de>. Handig!

<http://kreuzwortraetsel.net/>

Duitstalige kruiswoordraadsels rond allerlei thema’s. Zo is er een raadsel rond “Duitsland”. Simpel, doeltreffend en bijvoorbeeld leuk voor op het smartboard.

www.iphoneclub.nl/132338/songify-zet-gesproken-tekst-om-in-een-liedje/

Voor Android-apparaten en I-Phone/I-Pad is Songify een bijzonder leuke en in de basisversie gratis applicatie. Je spreekt een willekeurige korte tekst of losse zin in en de app maakt er een liedje van. Toegegeven: je zult het Eurovisie festival er niet mee winnen. Maar het is wel leuk – ook als uitsmijter via het smartboard.

www.google.com/intl/de/culturalinstitute/worldwonders/

Samen met UNESCO ontwikkelde Google het World Wonders Project. Sinds een tijdje is het online. Je kunt er antieke bouwwerken, beroemde paleizen, belangrijke kerken van alle kanten mee bekeken, de achtergrondinformatie lezen etc. De navigatie – muis- of vingergestuurd – gaat geheel intuïtief. Het programma is in tal van talen beschikbaar. Goede reis gewenst!

www.mijnwoordenboek.nl

Een nieuwe ster aan het gratis-woordenboek-firmament! En een heel schitterende bovendien. Je vindt hier voor Nederlands, Frans, Duits, Engels en Spaans ten eerste de standaardmogelijkheid om woorden van elke naar elke van deze 5 talen om te zetten. Daarnaast biedt de site talloze handige of gewoon leuke extra's: voor de vreemde talen lijsten met werkwoorden en de mogelijkheid van elk werkwoord een uitgebreid vervoegingsoverzicht te zien. Voor alle talen is ook een synoniemenwoordenboek beschikbaar en tellen in 5 talen. Voor Nederlands vind je nog een keur van extra features: o.a. een rijmwoordenboek, een spreekwoordenboek, een puzzelwoordenboek, een ongelooflijke hoeveelheid Nederlandse en Vlaamse dialectwoordenboeken, taalspelletjes en nog zo het een en ander. Leuk en zeer bruikbaar!

<http://books.google.nl>

Google Books is een handige dienst van Google. Je kunt i.p.v. de extensie nl ook experimenteren met bijv. de, fr, en etc. Dat hoeft overigens niet eens – je hebt zonder meer toegang tot van alles en nog wat in alle talen. Met het programma kun je heel snel boeken en tijdschriften bekijken. Leuk is bijvoorbeeld de functie *Bladeren in boeken en tijdschriften*. Materiaal dat rechtenvrij is, kun je als pdf-bestand downloaden. Ook e-books edgl. Zijn beschikbaar. Een collectie kortom die vele keren groter is dan die in de schoolbieb.

www.smore.com

Leerlingen zijn graag creatief. Je kunt ze met Smore heel gemakkelijk hele fraaie flyers laten maken – bijvoorbeeld als creatieve opdracht n.a.v. een gelezen tekst. De werktal van het programma is Engels, maar de flyers kunnen in elke gewenste taal gecreëerd worden. Na het aanmaken van een gratis account kun je gelijk aan de slag. Het programma helpt je daar na de keuze van het soort flyer stapsgewijs bij. Het eindproduct kan geprint en/of online verspreid worden. Veel plezier!

www.tagxedo.com

De wordcloud of woordenwolk zal niet onbekend zijn. Tagxedo – voertaal Engels – is een minder bekend maar bijzonder geslaagd programmaatje om zoiets te maken. Je kunt online een tekst invoeren (of inplakken) of een tekstbestand (dat moet dan wel de extensie *txt* hebben) kiezen. Vervolgens kies je een wolkvorm, kleuren en lettertypes en huppekee: klaar is de wolk. Het resultaat kun je save in verschillende formaten of direct printen. Leuk om titelbladen voor lesmateriaal mee te maken. Maar ook leuk voor leerlingen om werkstukken te verluchten.

www.forvo.com

Forvo is – zegt de site, naar het lijkt terecht – de grootste uitspraakgids ter wereld. Je kunt via een zoekvenster tal van woorden in vele talen door native speakers uitgesproken krijgen. Voor Duits, Engels, Russisch, Tataars en Portugees zitten er per taal ruim 100.000 woorden in het bestand, Frans, Spaans, Italiaans en Arabisch tellen elk meer dan 50.000 woorden. Desgewenst kun je ook zelf als native speaker optreden. Gebruik en lidmaatschap (niet noodzakelijk) zijn gratis.

<http://apps.microsoft.com/windows/en-us/app/wordbrush/bbab935f-ee18-41f7-9fa2-625d00287558>

WordBrush is een gratis Windows 8 app, te downloaden via de Windows 8 (of 8.1) Store. Het werkt het best op een touchscreen. Je kunt er mee tekenen met teksten. Je voert (of plakt) een tekst(je) in,

kiest een lettertype, een kleur en/of effect, veegt – bijvoorbeeld in een krul - over het scherm en daar gaat 'ie: hoe sneller je veegt hoe groter de letters. De maximale en minimale grootte kun je van tevoren

instellen. Je kunt bovendien als achtergrond voor je letterkunstwerkje een foto of tekening gebruiken. Leuk voor creatieve leerlingen. En leuk voor op het smartboard.

www.woxikon.de

Woxikon is een fraaie loot aan de online woordenboeken-stam. Om de volle kracht van het gratis pakket te kunnen benutten, kun je het best een gratis account aanmaken. Heel simpel. En je wordt daarna niet met allerlei aanbiedingen lastig gevallen. Begonnen als vertaalwoordenboek ontwikkelt zich Woxikon tot een steeds omvangrijker pakket: vertalingen, synoniemen, rijmwoorden, afkortingen, spreekwoorden, grammaticahulp en nog zo het een en ander. Er staan veel talen ter beschikking: Duits, Engels, Frans, Spaans, Italiaans, Portugees, Nederlands, Zweeds, Russisch, Pools, Fins, Noors, Turks en het pakket wordt nog steeds uitgebreid. Ook zit er een vokabeltrainer in het pakket waarmee je kunt oefenen. Kortom – zeer de moeite waard!

www.duolingo.com

Duolingo is een zeer bijzondere website. Je kunt er gratis en heel speels Duits, Engels, Spaans, Frans, Italiaans en Portugees mee leren. Al doende past het programma zich aan je groeiende vaardigheid aan. De omvang is gigantisch: zo zijn er alleen al ruim 70 heel afwisselende modules voor Spaans. Zowel idioom als grammatica komt aan de orde. De werktal is Engels, maar dat lijkt geen probleem. Heel bijzonder is dat er met "echte" documenten wordt gewerkt, die in de oefeningen verwerkt zijn. Dat gaat ongeveer zo: iemand die een document vertaald moet hebben, uploadt dit naar Duolingo. Duolingo-deelnemers krijgen vervolgens zinnen er uit ter vertaling voorgelegd. Als het document volledig vertaald is, gaat het resultaat terug naar de inzender. Oftewel: een vorm van crowdsourcing. Van het programma is ook een app voor zowel Apple als Android beschikbaar. Proberen!

www.bing.com/translator

Bing Translator – ook als gratis Windows 8 app beschikbaar via de Windows Store – is een goed werkend vertaalprogramma voor zinnen en korte teksten tussen meer dan 40 talen. Het vertalen gaat heel behoorlijk en verbluffend snel. Natuurlijk moet de vertaling wel nagelopen en verbeterd worden. Maar dat hoort nu eenmaal bij dit soort vertaalautomaten. Offline zijn er minder mogelijkheden, die echter ook gratis zijn. Je moet dan eerst – bijvoorbeeld voor Frans, Engels, Duits of Italiaans - woordenboeken downloaden.

www.examenbundel.nl

ThiemeMeulenhoff biedt sinds vele jaren examentrainers voor vrijwel alle examenvakken, online en op papier. Het online-aanbod is een tijdje terug vernieuwd. Je kunt zonder verdere restricties gratis gebruikmaken van oefenexamens, antwoorden etc. Gewoon vak aanklikken, schooltype kiezen en hup – daar gaat 'ie. Simpel, doeltreffend en handig voor zowel docenten als leerlingen.

www.grapheine.com/bombaytv/index.php?lang=uk

Creatieve opdrachten mogen best eens ongewoon zijn. Dat daagt uit en bij creatieve opdrachten werken leerlingen zonder problemen op hun eigen taalniveau. Heel aardig is bijvoorbeeld de mogelijkheid bestaande filmscènes van ondertitels te voorzien. Op grapheine.com vind je allerlei filmfragmenten uit de sector *Bollywood* waar je naar believen ondertitels bij kunt schrijven of inspreken, in elke gewenste taal. Het eindproduct kan – als link - naar iemand (de docent(e)?) gemaïld worden. Leuk om de resultaten bijvoorbeeld in de laatste vijf minuten te showen op het smartboard.

<http://duits.lezenvoordelijst.nl>

Bedoeld voor docenten en leerlingen van het havo en vwo. *Lezen voor de lijst* is – zo zeggen de ontwikkelaars biedt hulp bij de advisering, keuze en verwerking van de boeken die leerlingen voor hun leeslijst moeten lezen. Een bijzonder kenmerk van de site is dat er zes (door de Groningse didacticus Theo Witte geformuleerde) leesniveaus worden onderscheiden.

Het hart van de site is een catalogus waarmee leerlingen – als alle deelsites in de lucht zijn - bewust keuzes kunnen maken voor hun leeslijst Nederlands, Engels, Duits en Frans. Daarnaast krijgen docenten letterkundige en didactische informatie bij alle boeken aangeboden. Op dit moment is er alleen materiaal voor Nederlands en Duits beschikbaar.

www.nubeterengels.nl en www.beterspellen.nl

Nu Beter Engels is een website voor (vooral) Nederlanders die hun kennis van het Engels willen verbeteren. De doelgroep is heel breed: scholieren en volwassenen. Voor scholieren is het een goede dagelijkse oefening naast de (niet dagelijkse) lessen Engels op school. Het concept is identiek aan dat van de al iets oudere website *Beter Spellen* voor Nederlands. Het werkt zo:

- Bezoekers kunnen gratis meedoen aan (werk)dagelijkse tests.
- Een deelnemer meldt zich aan met e-mailadres en wachtwoord. Hij krijgt een e-mail met bevestigingscode om de aanmelding te voltooien.
- De deelnemer kiest zelf op welk niveau hij meedoet. Deze keuze kan hij altijd wijzigen in zijn profiel.
- Elke werkdag is er voor elk niveau een test van 4 meerkeuzevragen. Deze vragen zijn afkomstig uit 10 tot 15 categorieën.

Er zijn veel scholen die de dagelijkse test klassikaal doen op een smartboard: Ze vullen de test één keer in en kiezen het antwoord dat de meeste stemmen krijgt. Je krijgt dan een klasscore. Dit kost elke dag een paar minuutjes en iedereen is weer scherp. Last but not least: vanaf vermoedelijk herfst 2014 volgt ook *Nu Beter Duits*.

www.goethe.de/kue/lit/pri/com/deindex.htm

Een door het internationale Goethe-Institut onderhouden zeer complete website over Duitse strips en hun auteurs. Je vindt er van alles en nog wat, handig in heldere rubrieken gegroepeerd: auteurs van A-Z, stripgeschiedenis, cartoons/humor, avantgarde, strips & politiek, kinderstrips, manga's, evenementen. De site wordt erg goed bijgehouden. Leuk voor de stripfanaten onder de bovenbouwleerlingen Duits.

www.gedicht-schreiben.de

Wie gedichten zoekt c.q. ze zelf wil schrijven, vindt hier een gigantische hoeveelheid voorbeelden ter navolging en inspiratie (meestal bovenbouwniveau), keurig gerubriceerd, bijvoorbeeld: [Geburtstag Gedichte](#), [Abschied Gedichte](#), [Danke Gedichte](#), [Englische Gedichte](#), [Freundschaft Gedichte](#), [Geburtstag Gedichte](#), [Glückwünsche Gedichte](#), [Gothic Gedichte](#), [Gute Nacht Gedichte](#), [Hoffnung Gedichte](#), [Lehrer Gedichte](#), [Liebe Gedichte](#), [Liebeskummer Gedichte](#), [Lustige Gedichte](#), [Nacht Gedichte](#), [Sehnsucht Gedichte](#), [SMS Gedichte](#).

Een caleidoscopisch geheel!

www.dnhk.org/ en www.machmit.nl

De Duits-Nederlandse Handelskamer in Den Haag doet naast zijn handelsgerichte activiteiten – je vindt er als je even rondkijkt prachtig cijfermateriaal over de Duits-Nederlandse handel - ook stevig mee bij het werk van de Actiegroep Duits. Onder deze naam zetten de DNHK, het Goethe- Institut Niederlande, het Duitsland Instituut Amsterdam en de Duitse Ambassade in Den Haag zich samen in voor de stimulering van de Duitse taal in Nederland. Hiervoor hebben zij de 'Mach mit!'-campagne in het leven geroepen, die een platform biedt voor vele regionale en landelijke initiatieven. Leuk is dat een keur van BN'ers het initiatief ondersteunt: bijvoorbeeld minister Frans Timmermans (Buitenlandse Zaken), Bernard Wientjes (VNO-NCW), Linda de Mol, Herman van Veen en Ellen ten Damme. De officiële campagne-website is www.machmit.nl. Daar vind je ook info over hoe je een Mach-mit-workshop op je school kunt boeken. De Mach-mit-Mobiel is in heel Nederland onderweg om scholieren te enthousiasmeren voor het Duits. Kijk waar de mobiel al is langsgekomen en boek de auto voor je eigen school!

www.sofatutor.com

Deze Duitse website is – de naam zegt het al - een soort online tutor en biedt ouders, scholieren en hun docenten voor alle mogelijke schoolvakken en niveaus instructievideo's en bijbehorende toetsen, bijvoorbeeld over kenmerken van een novelle, grammaticale onderwerpen etc. Voor docenten is het gebruik van alle materiaal geheel gratis. Je moet alleen een bewijs mailen (een verklaring op schoolpapier) dat je docent bent. Maar ook zonder dat krijg je al een goede indruk. Wat de talen betreft: er is materiaal voor Duits, Engels, Frans, Latijn en Spaans.

www.jungedichterunddenker.de

Leren en spelen met muziek, songs etc.: het werkt altijd. Op deze website vind je allerlei ideeën, voor leerlingen van kleuterschool tot vwo, die uiterst aanstekelijk zijn. Kijk bijvoorbeeld maar eens op het YouTube-kanaal van de organisatie en zie hoe Goethe's beroemde gedicht *Erlkönig* gerapt wordt (op <http://www.youtube.com/watch?v=FJw2LsXHzY&list=UUvL8LQkBj4Cxb6iR-DQLBNQ&index=7>). Het is wel de bedoeling dat de in het project ontstane materialen gekocht worden, maar dat hoeft niet – er is zo al genoeg te zien.

www.gedicht-schreiben.de

Zomaar een gedicht schrijven is niet eenvoudig. Deze website bevat een uitvoerige gebruiksaanwijzing voor zo'n actie. Maar er is ook een omvangrijke databank met Duitse gedichten waar je je door kunt laten inspireren. Handig en compleet. Weliswaar niet zo geslaagd als www.poezie-in-beweging.nl, maar toch ook leuk.

<http://elena-learning.eu/>

Elena is een online platform voor **vroeg vreemde talen onderwijs**. Kinderen van 6 tot 8 jaar uit de grensregio's leren hun buurtaal spreken: In een uitdagende leeromgeving leren ze – afhankelijk van hun moedertaal - de basis van het Duits, het Frans en het Nederlands.

In Elena draait het allemaal om Elena Colson. Zij is 7 jaar oud en zij is samen met haar zusje Sophie, haar ouders en de hond Misty naar het land van de doeltaal (de taal die de kinderen gaan leren) verhuisd, waar haar ouders een restaurant openen. Elena raakt al snel bevriend met haar buurjongens, de tweeling Max en Otto.

Hun avonturen beslaan 10 thema's van elk 10 geheel digitale lessen. Elena richt zich uitsluitend op luisteren, begrijpen en spreken. Als de kinderen het programma doorlopen hebben, kunnen zij:

- Zeer korte instructies in de vreemde taal begrijpen en uitvoeren.
- Woorden en zinnen, die betrekking hebben op eenvoudige en vertrouwde onderwerpen uit het dagelijkse leven begrijpen.
- De thematisch aangeboden woorden en 'brokken taal'(chunks) uitspreken.

Zeer de moeite waard!

www.nubeterduits.nl, www.nubeterengels.nl, www.beterafrikaans.co.za en www.beterspellen.nl

Al eerder werden in deze rubriek *Nu Beter Engels* (bijna 34000 gebruikers) en *Beter Spellen* (bijna 11000 gebruikers) voorgesteld. Sinds begin 2015 zijn nu ook *Nu Beter Duits* (bijna 10000 gebruikers) en *Beter Afrikaans* (bijna 5500 gebruikers) online. Het gaat om websites voor (vooral) Nederlanders die hun kennis van de betreffende taal willen toetsen en verbeteren. De doelgroep is heel breed: scholieren en volwassenen. Het concept van de vier sites is identiek en werkt zo:

- Bezoekers kunnen gratis meedoen aan (werk)dagelijkse tests.
- Een deelnemer meldt zich aan met e-mailadres en wachtwoord. Hij krijgt een e-mail met bevestigingscode om de aanmelding te voltooien.

- De deelnemer kiest zelf op welk niveau hij meedoet. Deze keuze kan hij altijd wijzigen in zijn profiel.
- Elke werkdag is er voor elk niveau een test van 4 meerkeuzevragen. Deze vragen zijn afkomstig uit 10 tot 15 categorieën.

Er zijn veel scholen die de dagelijkse test klassikaal doen op een smartboard: Ze vullen de test één keer in en kiezen het antwoord dat de meeste stemmen krijgt. Je krijgt dan een klasscore. Dit kost elke dag een paar minuutjes en iedereen is weer scherp.

<http://lingua.ly> en <https://chrome.google.com/webstore/detail/lingualy-learn-a-language/iilcekgoelgpecpjnoikhbleipnjdhf>

Lingualy is een leuke gratis app, beschikbaar voor Android, iOS en Google's Chrome-browser. Het is een soort online woordenboek dat je door dubbelklikken op onbekende begrippen in wat je online leest kunt activeren. De app werkt met allerlei talen. En ... onthoudt wat je aangeklikt hebt en overhoort het opgevraagde materiaal later. Origineel en handig.

www.fromtexttospeech.com

From Tekst to Speech doet exact wat de naam van de site suggereert: de site zet – gratis – geschreven tekst om in direct afspeelbare of als mp3 downloadbare gesproken tekst. Natuurlijk, Windows kan dat ook, maar deze site is veel flexibeler. En een kind kan de was doen in het Engels, Duits, Frans, Spaans en zelfs Arabisch. Een leuke tip: experimenteer eens met het maken van luisterboeken op basis van de vele titels in het Gutenberg-project of bij Google Books.

www.planet-schule.de en www.planet-wissen.de

De Duitse school-tv (een co-project van de zenders WDR en SWR) biedt enorm veel korte info-filmpjes die heel bruikbaar zijn in het onderwijs. Hier twee handige bronnen uit de *Planet*-serie, bruikbaar voor leerlingen in de onder- en bovenbouw:

www.planet-schule.de: een brede keuze aan filmpjes, natuurlijk in eerste instantie voor Duits, maar ook voor Frans en Engels is er het nodige te vinden;

www.planet-wissen.de: filmpjes, artikelen en podcasts.

Heel handig om bijvoorbeeld een onderwerp spetterend in te leiden op het smartboard. Maar ook goed als bron voor leerlingen bij het maken van een werkstuk.

<http://neuneinhalb.wdr.de>

Site met filmpjes die goed aansluiten bij de belevingswereld van onderbouwleerlingen. Alle filmpjes duren precies negen en een halve minuut. Veel van wat er wordt gezegd, wordt verduidelijkt met beeldmateriaal, waardoor het Duits voor de leerlingen gemakkelijk te volgen is. Heel handig om bijvoorbeeld een onderwerp op het smartboard te brengen.

www.lyricstraining.com

Lyricstraining is een tool waarmee leerlingen de ondertiteling van een liedje moeten aanvullen terwijl ze de betreffende videoclip bekijken. Ze moeten daarvoor een gratis account aanmaken en daar hun niveau aangeven. Naarmate dat hoger is verschijnen er in de gegeven ondertitels meer gaten. Bij elk in te vullen gat stopt de muziek even totdat de leerling klaar is. Daarna gaat de song verder. Er zit ook een tijdslelement in de opdracht: de tijd die leerlingen nodig hebben om de opdracht te vervullen wordt opgenomen. Een leuk wedstrijelementje dus.

www.lerende-euregio.com

Ler(n)ende Euregio is een Duits-Nederlands initiatief waarin scholen, bedrijven en de overheid werk maken van grensoverschrijdend leren. De organisatie is bijzonder actief op het gebied van de ontwikkeling van Keuzedelen Duits voor het MBO. Iedereen die meer wil weten over Duits in het MBO zal op deze website heel wat van zijn gading vinden. Kijk vooral onder de knop “publicaties Duits in het MBO”.

www.nachrichtenleicht.de/

www.dw.com/de/deutsch-lernen/nachrichten/s-8030

www.slowgerman.de

De tv- en radiozenders *Deutschlandfunk* en *Deutsche Welle* bieden beide de mogelijkheid om nieuws langzamer dan normaal voorgelezen te krijgen. Heel handig voor bijvoorbeeld de start of finish van een les, waarbij het smartboard goede diensten biedt voor meelesen en meekijken. In veel gevallen kan het materiaal bovendien worden gedownload, als mp3 of PDF.

www.dw.com/de/deutsch-lernen/bandtagebuch/s-13891

Duits leren met muziek? Jawel! De Deutsche Welle brengt de serie “Bandtagebuch”: de Münchener band EINSHOCH6 houdt een flitsend Duitstalig videodagboek bij van optredens wereldwijd, het oefenen ervoor etc. Het materiaal is voorzien van opdrachten op B1/B2-niveau en kan worden gedownload als videobestand, mp3, PDF enz. Zeer de moeite waard en geheel gratis! Doen!

www.goethe.de/deutschlandlabor

Twee jongeren, Nina en David, reizen door Duitsland, praten met de mensen die ze tegenkomen en zoeken antwoorden op vragen naar het alledaagse leven in Duitsland. De videoserie is tot stand gekomen in samenwerking met de Deutsche Welle. Bij elke aflevering wordt het nodige lesmateriaal. Het geheel is bijzonder levendig en actueel. Verschenen zijn afleveringen over bijvoorbeeld: wonen, literatuur, mode, school, rondzwerven enzovoort. Maak er gebruik van.

[Bildungssystem in den Niederlanden – Wikipedia](#)

https://de.wikipedia.org/wiki/Bildungssystem_in_den_Niederlanden

[Niederländisches Schulsystem | Grenzfopunkt](#)

www.go-euregio.eu/...niederlanden/niederländisches-schulsystem

[NiederlandeNet – Das Schulsystem der Niederlande - Weiterführende ...](#)

<https://www.uni-muenster.de/NiederlandeNet/nl.../havo.html>

[Niederlande: Das holländische Bildungssystem, Von der Grundschule ...](#)

<https://www.justlanded.com/.../Niederlande/.../Das-hollaendische-...>

Voor collega’s Duits die in het kader van bijvoorbeeld een Europees project hun buitenlandse partners willen informeren over hoe ons schoolsysteem in elkaar zit zijn de bovenstaande vier internetbronnen ongetwijfeld handig. Maak er gebruik van!

www.newsmap.jp

Een fraai vormgegeven engelstalig nieuwsplatform. Je kunt er per land c.q. per thema de populairste nieuwsfeiten opvragen. Algemeen geldt: hoe groter de gekleurde vakken op de site zijn, hoe populairder de betreffende rubriek is. Simpelweg de muis boven een titel houden en je kunt het betreffende artikel gratis en wel oproepen.

<http://plagiarisma.net/nl/>

Altijd handig om te checken of leerlingen hun teksten zelf geschreven of overgenomen hebben uit een internetbron. En nog gratis ook! Na aanmelding gewoon een stukje tekst invullen of een compleet document uploaden. En heel snel krijg je respons, incl. de eventueel bijbehorende links. Handig en verstandig!

www.wikiwand.com

Een werkelijk schitterende plug-in voor Chrome of iPhone waarmee artikelen uit Wikipedia in willekeurig welke taal automatisch in een bijzonder fraaie en heel goed leesbare layout verschijnen. Bovendien biedt Wikiwand de geslaagde mogelijkheid gevonden info's te verzamelen in een PDF-boek en deze vervolgens in hoofdstukken te groeperen. En dat alles wedrom gratis en voor niks!

<https://www.timetomomo.com/nl/>

Een heel fraaie reiswebsite die bijvoorbeeld handig kan zijn als je je leerlingen bij de voorbereiding van een stedentrip wilt betrekken. Je vindt er niet alleen de gebruikelijke standaardtips maar ook verwijzingen naar minder bekende en toch heel bijzondere plekken in de gekozen regio of stad. En hoewel op de site ook betaalde digitale gidsen te vinden zijn - de gratis content is ruim voldoende.

<http://www.pbl.nl/publicaties/pbl-bijdragen-internationaliseringsmonitor-2016-III>

Op 14 september 2016 heeft het Centraal Bureau voor Statistiek (CBS) de *Internationaliseringsmonitor 3e kwartaal 2016* gepubliceerd. De monitor beschrijft - zo de tekst op de CBS-website - trends in internationalisering en de consequenties hiervan voor de Nederlandse economie en samenleving. In deze editie worden de betrekkingen tussen Nederland en Duitsland voor het eerst vanuit regionaal perspectief gepresenteerd. Het complete document kan gratis als PDF-bestand worden gedownload. Ruim 150 bladzijden hard bewijs waarom Nederlanders Duits moeten kunnen!

<https://www.kennisvanlandenvolk.nl/>

Van de maaksters van de fraaie website *Poëzie in beweging* (www.poezie-in-beweging.nl) stamt ook de quizverzameling www.kennisvanlandenvolk.nl. Beide sites richten zich op Frans, Duits en Engels en bevatten tal van ideeën en – vooral – kant en klare materialen. In dit geval quizen. Over de landen van de betreffende doeltaal, hun hoofdsteden en sinds kort ook hun automerken. Daarnaast vind je de nodige specials, bijvoorbeeld rond Harry Potter en James Bond. Leuk is dat het niet steeds hetzelfde vraagtype is. Er zit veel variatie in het pakket. Kortom – maak er gebruik van, bijvoorbeeld op het smartboard! Een goede tip: maak zelf de verschillende quizen ook – en wel vóór ze aan je leerlingen aan te bieden!

<http://duitsmbo.nl>

Het middelbare beroepsonderwijs is de laatste jaren flink in beweging. Dat geldt zeker ook voor het talenonderwijs aan de verschillende roc's. Collega's in het algemeen voortgezet onderwijs denken al

gauw: 'dat is niet mijn pakkie an'. Toch valt er heel wat te leren van de talencollega's in het mbo. Online zijn er uiterst interessante bronnen waar allerlei materiaal te vinden is waar je ook als havo- of vwo-docent zomaar gebruik van kunt maken. Met name Duits timmert hard aan de weg. In verband met al deze ontwikkelingen is sinds kort een informatieve nieuwe website in de lucht, gemaakt en actueel gehouden door de zeer actieve werkgroep *Duits in de beroepscontext*. Kijk hier vooral ook eens in de rubriek *Taal & cultuur*!

<http://duitsopschool.jouwweb.nl/>

OSG Willem Blaeu is een kleinschalige scholengemeenschap in Alkmaar met ruim 850 leerlingen. De sectie Duits heeft speciaal voor schrijfvaardigheid op wens van de leerlingen verschillende opdrachten online gezet. En nu eens niet verstopt in een ELO maar open en bloot. Er staan verschillende opdrachten op deze site, die onderverdeeld zijn in:

- invulopdrachten (lijken op de opdrachten uit de methode);
- creatieve opdrachten;
- brieven schrijven.

Profiteer er van!

<http://germatik.com/index.html>

Collega Duits Rob ter Woord van het Marianum in Groenlo heeft een fraaie verzameling opdrachten en spellen bijeengebracht op deze voor iedere geïnteresseerde toegankelijke website. Daarnaast vind je er een respectabele verzameling links.

Fitte Deutschlehrer (www.facebook.com)

De onvermoeibare Martin Ringenaldus, docent bij RGO Middelharnis, heeft op 8 maart 2017 de besloten Facebook-groep *Fitte Deutschlehrer* gemaakt. De groep telt intussen zo'n 60 leden. Vrijwel dagelijks komen die leden met fraaie ideeën en tips op de proppen. Meedoen? Meld je aan!

www.freepik.com/

Rechtenvrije plaatjes vinden voor bijvoorbeeld lesmateriaal is niet altijd eenvoudig. Via

<https://commons.wikimedia.org> lukt het soms probleemloos maar soms zitten er ook copyright-addertjes onder het plaatjes-gras. *Freepik.com* biedt uitsluitend rechtenvrij beeldmateriaal.

Desgewenst is de site ook in het Nederlands: <http://nl.freepik.com/>. Alles wat je op Freepik vindt, mag je voor elk doel gratis gebruiken en/of bewerken. Alle bestanden (zo'n kleine half miljoen) zijn in handige rubrieken geordend. Ook is er een prima zoekfunctie beschikbaar. Profiteer ervan zolang het kan!